

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 23. juni 2011
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2011-792-1712
Dok.: AMC41242

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 887 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 10. maj 2011. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Lars Barfoed

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørsmål nr. 887 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”I Norge er det tilsyneladende muligt at registrere en sag ved politiet, når det handler om seksuelle overgrep på børn, også selvom de er forældede. Registreres der således flere sager vedr. en bestemt gerningsmand, kan det bruges til at løfte erstatning. Ministeren bedes give en udtømmende redegørelse for, hvordan Norge håndtere forældelsesfrister, erstatninger (og herunder hvordan erstatning kan opnås), mulighed for registrering af sagen m.v.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen anmodet Justits- og politidepartementet i Norge om oplysninger om retstilstanden på området. Justits- og politidepartementet har i den anledning oplyst følgende:

”Seksuelle overgrep mot barn kan representere overtredelse av ulike straffebestemmelser avhengig av hva slags handlinger det er tale om og alvorlighetsgraden av disse. Straffebestemmelsene vedrørende seksuelle overgrep er inntatt i straffeloven 22. mai 1902 nr. 10 kapittel 19 (seksualforbrytelser).

Bestemmelsene om foreldelse av straffbare handlinger er inntatt i straffeloven kapittel 6, hvor § 67 er bestemmelsen om foreldelsesfristene, mens §§ 68-69 omhandler fra hvilket tidspunkt fristene for foreldelse skal regnes samt i hvilke situasjoner foreldelse avbrytes.

Foreldelsesfristenes lengde er bestemt av strafferammen i de enkelte straffebestemmelser og løper fra opphøret av straffbare forholdet. Relevant i denne sammenheng vil blant annet også være hvorvidt en persons handlinger juridisk vurderes som en sammenhengende forbrytelse eller som flere enkeltstående forbrytelser. Ved en sammenhengende forbrytelse vil foreldelsesfristen først løpe fra opphøret av den siste, straffbare enkelthandlingen.

Norsk politi har en alminnelig plikt til å ta imot og registrere anmeldelser som innleveres, men også til å gi anmelderen nødvendig veiledning. Saker som ønskes anmeldt, men hvor det kan være tvil om det foreligger foreldelse, vil derfor ikke bli avvist. Vurderingen av hvorvidt det foreligger foreldelse vi bero på en vurdering av hvilken straffebestemmelse det er tale om, sammenholdt med faktiske opplysninger om saksforholdet. Dette er en vurdering som vanligvis ikke kan tas ved innlevering av anmeldelsen, noe som vil kunne ha som konsekvens at politiet registrerer anmeldelser av forhold som

kanskje allerede var strafferettslig foreldet på tidspunktet for innlevering av anmeldelsen.

Ut fra både et kriminaletterretningsperspektiv og et forebyggingsperspektiv vil det imidlertid være interessant for politiet å registrere forhold som kan være strafferettslig foreldet. Dette henger sammen med at gjerningspersonene i mange typer saker om seksuelle overgrep begår lovbrudd mot flere personer over et lengre tidsrom. Kunnskap mot eventuelle moduskandidater vil kunne være viktig for å avdekke andre, pågående lovbrudd.

Personer som har vært utsatt for seksuelle overgrep vil kunne kreve erstatning av gjerningspersonen enten selv eller i forbindelse med iretteføringen av straffesaken. Det vil videre kunne kreves voldsoffererstatning. Voldsoffererstatning er en erstatningsordning som forvaltes av det offentlige, men hvor regresskrav vil kunne gjøres gjeldende mot en gjerningsperson.

Voldsoffererstatning er nærmere regulert i lov om erstatning fra staten for personskade voldt ved straffbar handling m.m. (voldsoffererstatningsloven) 20. april 2001 nr. 13.

Det er et vilkår for å kunne få erstatning etter voldsoffererstatningsloven at det straffbare forholdet er meldt til politiet. Det fremgår av voldsoffererstatningsloven § 3 annet ledd at *"Søknaden må være fremsatt for Kontoret for voldsoffererstatning før erstatningskravet mot skadevolderen er foreldet etter reglene i foreldelsesloven. Det er likevel tilstrekkelig at søknaden fremsettes før skadevolderens eventuelle straffansvar er foreldet etter reglene i straffeloven eller før skadelidte fyller 21 år"*. De alminnelige reglene om foreldelse av pengekrav er fastsatt i lov om foreldelse av fordringer (foreldelsesloven) 18. mai 1979 nr. 18. Denne lovens § 9 regulerer foreldelse av erstatningskrav.

Utmåling av erstatning skjer ut fra en konkret vurdering av den enkelte sak. For utmåling av voldsoffererstatning, vil man vise til voldsoffererstatningsloven kapittel 2, særlig § 11 som omhandler voldsoffererstatningens øvre og nedre grense."